

Οργανωτική Επιτροπή

Προεδρείο: Γρηγόρης Κιοσέογλου, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσ/νίκης,
Γιάννης Παπαδημητρίου, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Γιαννούλα Φλώρου, ΑΤΕΙ Καβάλας
Γιώργος Μενεξές, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Άγγελος Μάρκος, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Γιώργος Δαλακούρας, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Μάρκος Ζάμπογλου, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Κατερίνα Μπιτλόγλου, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος: Γιάννης Παπαδημητρίου, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Ηλίας Αθανασιάδης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σοφία Αναστασιάδου, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Βασίλης Γιαλαμάς, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Χαράλαμπος Γναρδέλλης, ΑΤΕΙ Μεσολογγίου
Αλέξανδρος Καρακός, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Δημήτριος Καραπιστόλης, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Γρηγόρης Κιοσέογλου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης
Άγγελος Μάρκος, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Γιώργος Μενεξές, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Οδυσσέας Μοσχίδης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Βασίλης Μπαγιάτης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Γιαννούλα Φλώρου, ΑΤΕΙ Καβάλας
Θόδωρος Χατζηπαντελής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης

Συνδιοργανωτές

Ελληνική Εταιρία Ανάλυσης Δεδομένων
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Καβάλας
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Παρασκευή (πρωί) / Friday: 09:00 – 13:30

09.09.2011

09:00 – 13:00 Εγγραφές / Registration

Εφαρμογές στην Ψυχολογία – Εκπαίδευση I / Psychology & Education I

Προεδρείο: Γρηγόρης Κιοσέογλου, Σοφία Αναστασιάδου

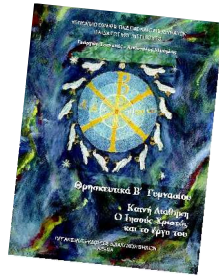
Αίθουσα Α / Room A

09:00 – 11:00

Ε.-Μ. Παντούλη, Γ. Κιοσέογλου	<i>Διερεύνηση των σχέσεων σύνδεσης μεταξύ του δεσμού των εφήβων με σημαντικούς στη ζωή τους ανθρώπους, της προσαρμογής τους και του επιπέδου αυτοαντιλήψεων τους, με εφαρμογή μεθόδων της ανάλυσης πολυδιάστατων δεδομένων</i>
Μ. Δροσινού, Π. Παπαλεωνίδα	<i>Τα ειδικά σχολεία: ο άγνωστος κόσμος της εκπαίδευσης</i>
Β. Γιαλαμάς, Δ. Μάνεσης	<i>Στάσεις απέναντι στη στατιστική και επιδόσεις μελλοντικών δασκάλων σε ένα εισαγωγικό μάθημα στατιστικής</i>
Ά. Μάρκος, Α. Δραμαλίδης, Γ. Μενεξές	<i>Διαπολιτισμικές διαφορές στη χρήση ψυχομετρικών κλιμάκων: Το ενδιαφέρον για τις Φυσικές Επιστήμες στο πρόγραμμα PISA 2006</i>
Α. Στογιαννίδης, Ν. Κουτσοπιάς	<i>Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας; Ανάλυση περιεχομένου για τις Χριστολογικές και Εκκλησιολογικές έννοιες στο διδακτικό εγχειρίδιο του Μαθήματος των Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου.</i>

11:00 – 11:30 Διάλειμμα – Καφές / Coffee Break

6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;
 Ανάλυση περιεχομένου για τις Χριστολογικές και
 Εκκλησιολογικές έννοιες στο διδακτικό εγχειρίδιο του
 Μαθήματος των Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου

Αθανασιος Στογιαννίδης, ΑΠΘ

Νικόλαος Κουτσοπιάς, ΠΔΜ

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

► Περιεχόμενα

- ◆ Σκοπός της Έρευνας
- ◆ Δεδομένα
- ◆ Μεθοδολογία
- ◆ Αποτελέσματα
- ◆ Συμπεράσματα

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Σκοπός της Έρευνας

▶ Σκοπός της έρευνάς μας είναι να διαπιστώσουμε κατά πόσο τα βασικά αυτά εννοιολογικά στοιχεία της ορθόδοξης θεολογίας ενυπάρχουν στο διδακτικό εγχειρίδιο του Μαθήματος των Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου και της Γ' Γυμνασίου – τηρουμένων των αναλογιών, πάντοτε, λόγω του εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού χαρακτήρα ενός διδακτικού εγχειριδίου.

▶ 3 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Δεδομένα

Αναλύσαμε θεματικά το περιεχόμενο δύο βιβλίων:

▶ α. διδακτικό εγχειρίδιο Μαθήματος των Θρησκευτικών Β' Γυμνασίου, (Γ. Τσανανά – Α. Μπάρλου, *Καινή Διαθήκη, ο Ιησούς και το έργο του*, εκδ. 2006).

▶ β. διδακτικό εγχειρίδιο Μαθήματος των Θρησκευτικών, Γ' Γυμνασίου. (Σ. Καραχάλιας, Π. Μπράτη, Δ. Πασσάκος, Γ. Φίλιας, *Θέματα από την Ιστορία της Εκκλησίας*, εκδ. 2006).

▶ 4 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Δεδομένα – Μεταβλητές/Κλάσεις

Μεταβλητές	ΧΘΑ	ΧΥΘ	ΧΜΕ	ΧΛΘ	ΧΗΑ <i>(μεταβλητή που προέκυψε από τη μελέτη των δεδομένων)</i>	ΑΕΧ
<i>Κλάσεις</i>	1. Ο Χριστός είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος. 2. Δεν υπάρχει αναφορά	1. Ο Χριστός είναι ο Υιός του Θεού. 2. Δεν υπάρχει αναφορά.	1. Ο Χριστός είναι ο Μεσσίας . 2. Δεν υπάρχει αναφορά.	1. Ο Χριστός είναι Λυτρωτής από το θάνατο ή γενικότερα Σωτήρας (ή κάτι συνώνυμο) των ανθρώπων. 2. Δεν υπάρχει αναφορά.	1. Ο Χριστός είναι ηγέτης ή γενάρχης ή εν γένει το κεντρικό πρόσωπο της νέας ανθρωπότητας. 2. Δεν υπάρχει αναφορά	1. Η Εκκλησία συνδέεται άμεσα με τον Χριστό. 2. Δεν υπάρχει αναφορά
Μεταβλητές	ΕΑΠ	ΕΕΧ	ΕΑΙ	ΒΘΧ	ΒΘΕ	
<i>Κλάσεις</i>	1. Η Εκκλησία συνδέεται με το Άγιο Πνεύμα. 2. Δεν υπάρχει αναφορά	1. Η Εκκλησία συνδέεται άμεσα με τον Χριστό (π.χ. μέσω των Μυστηρίων). 2. Δεν υπάρχει αναφορά.	1. Η Εκκλησία συνδέεται με την ανθρώπινη ιστορία. 2. Δεν υπάρχει αναφορά.	1. Η Βασιλεία του Θεού (καινούρια ανθρωπότητα ή καινούριος κόσμος) συνδέεται με τον Χριστό. 2. Δεν υπάρχει αναφορά.	1. Δεν υπάρχει αναφορά. 2. Η Βασιλεία του Θεού συνδέεται με την Εκκλησία με τη βοήθεια θεολογικών συνειρημών.	

5 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Μεθοδολογία

- ▶ Εφαρμόστηκε η Παραγοντική Ανάλυση των Αντιστοιχιών, αλλά και της Ταξινόμησης κατ' Αύξουσα Ιεραρχία σε πίνακα 0-1 μετά από την κωδικοποίηση των δεδομένων-προτάσεων για κάθε ένα από τα δυο διδακτικά βιβλία
- ▶ Έγινε χρήση της εφαρμογής S-Pro v.2.

6 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

► Μεθοδολογία / Ιδιοτιμές

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔΙΟΤΙΜΩΝ (Η τιμή 1 Παραλήφθηκε)

Α/Α	ΙΔΙΟΤΙΜΕΣ	%	Αθροιστικά
1	0,249359	24,919840	24,919840
2	0,155293	15,519309	40,439150
3	0,147742	14,762795	55,201945

► Για το πρώτο παραγοντικό επίπεδο που εξετάσαμε, ο πρώτος παραγοντικός άξονας ερμηνεύει το 25% περίπου της πληροφορίας, ενώ ο δεύτερος άξονας το 15,5%.

7 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

► Αποτελέσματα: 1^ο παραγοντικό επίπεδο

8 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Αποτελέσματα

- ▶ Η ενασχόλησή μας με το περιεχόμενο των δύο διδακτικών εγχειριδίων εντάσσεται άμεσα στο επιστημονικό έργο της Διδακτικής των Θρησκευτικών.
- ▶ Ύστερα από την ανάλυση των δεδομένων με την AFC, βλέπουμε να σχηματίζονται τρεις ομάδες. Όπως είναι αναμενόμενο, οι δύο εντοπίζονται στα άκρα ενώ η τρίτη στο ενδιάμεσο.

9 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Αποτελέσματα: Η «Μπλε» Ομάδα

Την ομάδα αυτή :

- Εμφανίζεται ο Χριστός ως Μεσσίας (**XME1**) και ως ηγέτης της νέας ανθρωπότητας (**XHA1**).
- Η νέα αυτή ανθρωπότητα συνδέεται άμεσα με το πρόσωπο του Χριστού (**BΘX1**).
- Απουσιάζει η σύνδεση της έννοιας “Βασιλείας του Θεού” με την έννοια “Εκκλησία” (**BΘE1**),
- Και η σύνδεση της έννοιας “Εκκλησία” με το Άγιο Πνεύμα (**EΑΠ2**).
- Υπερτερεί και η απουσία κάποιας σύνδεσης έμμεσης ανάμεσα στον Χριστό και στην Εκκλησία (**EEX2**).
- Η ομάδα αυτή αφορά το **BIB1** δηλ. το διδακτικό εγχειρίδιο της Β' Γυμνασίου.

10 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Αποτελέσματα: Η «**Κόκκινη**» Ομάδα

Εδώ:

- ❑ Ο Χριστός δεν αναφέρεται ως ηγέτης ή αρχηγός της νέας ανθρωπότητας ή της Βασιλείας του Θεού (**ΧΗΑ2**).
- ❑ Σπάνιες οι αναφορές στον Χριστό, ως Μεσσία (**ΧΜΕ2**) ή Λυτρωτή από το θάνατο (**ΧΛΘ2**) ή ως Υιό του Θεού (**ΧΥΘ2**).
- ❑ Παρουσία της άμεσης (**ΑΕΧ1**) αλλά και της έμμεσης (**ΕΕΧ1**) σύνδεσης του Χριστού με την Εκκλησία.
- ❑ Σύνδεση της έννοιας της Βασιλείας με την έννοια “Εκκλησία” κατόπιν θεολογικών συνειρμών (**ΒΘΕ2**).
- ❑ Σύνδεση Εκκλησίας με Άγ. Πνεύμα (**ΕΑΠ1**), ή με τον Χριστό (**ΑΕΧ1**) και στο ρόλο της Εκκλησίας ως μεταμορφωτικής δύναμης μέσα στην ανθρώπινη ιστορία (**ΕΑΙ1**).

11 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Αποτελέσματα: Η «**Πράσινη**» Ομάδα

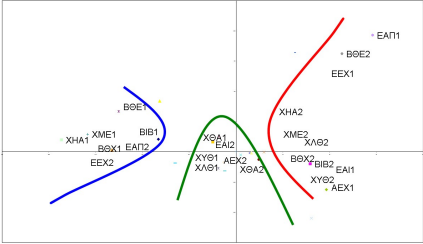
Στην **πράσινη** ομάδα μπορούμε να διακρίνουμε κοινότητες ανάμεσα στις δύο προηγούμενες:

- ❑ Η αναφορά στον Χριστό ως Υιό του Θεού (**ΧΥΘ1**), ως Θεάνθρωπο (**ΧΘΑ1**) και
- ❑ Ως Λυτρωτή από το θάνατο (**ΧΛΘ1**).

12 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;

▶ Συμπεράσματα

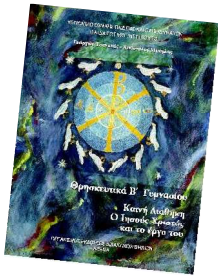

▶ Το χαρακτηριστικό στοιχείο της κοινότητας μεταξύ της ομάδας κόκκινης και ομάδας μπλε είναι η αναφορά στο πρόσωπο του Χριστού ως Υιού του Θεού, ως Μεσσία και ως Θεανθρώπου. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι και τα δύο διδακτικά εγχειρίδια ακολουθούν πιστά τη θεολογική ορολογία ως προς το ζήτημα της Χριστολογίας, κάτι που μπορεί να αποτελέσει εφαλτήριο για ανεύρεση περισσότερων κοινοτήτων, ώστε να αναπληρωθεί το κενό της ιστορικότητας που υπάρχει στο βιβλίο της Β' Γυμνασίου.

▶ Ευχαριστώ πολύ.

13 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων Θεσσαλονίκη, 8 -11 Σεπτεμβρίου 2011 9/5/22

6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων

Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;
Ανάλυση περιεχομένου για τις Χριστολογικές και Εκκλησιολογικές έννοιες στο διδακτικό εγχειρίδιο του Μαθήματος των Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου

Αθανασιος Στογιαννίδης, ΑΠΘ
Νικόλαος Κουτσουπιάς, ΠΔΜ

**Από τη γλώσσα της επιστήμης στη γλώσσα της διδασκαλίας;
Ανάλυση περιεχομένου για τις Χριστολογικές και Εκκλησιολογικές έννοιες
στο διδακτικό εγχειρίδιο
του Μαθήματος των Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου.**

Αθανασίου Στογιαννίδη,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Νίκου Κουτσουπιά,
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Με την παρούσα μελέτη επιδιώκουμε να αναλύσουμε θεματικά το περιεχόμενο δύο βιβλίων: α. ενός σημαντικού θεολογικού συγγράματος (αρχιμ. Ι. Πόποβιτς, *Άνθρωπος και Θεάνθρωπος*.) και β. ενός σχολικού εγχειριδίου: Γ. Τσανανά – Α. Μπάρλου, *Θρησκευτικά Β' Γυμνασίου*, εκδ. 2006. Το πρώτο βιβλίο, κατά τη γνώμη μας, αποδίδει με πολύ γλαφυρό τρόπο όλα τα θεμελιώδη στοιχεία της ορθόδοξης θεολογίας σχετικά με το πρόσωπο του Χριστού και το περιεχόμενο της έννοιας "Εκκλησία". Σκοπός της έρευνάς μας είναι να διαπιστώσουμε κατά πόσο τα βασικά αυτά εννοιολογικά στοιχεία της ορθόδοξης θεολογίας ενυπάρχουν στο διδακτικό εγχειρίδιο του Μαθήματος των Θρησκευτικών της Β' Γυμνασίου – τηρουμένων των αναλογιών, πάντοτε, λόγω του εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού χαρακτήρα ενός διδακτικού εγχειριδίου. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούμε στην παρούσα μελέτη είναι η Παραγοντική Ανάλυση των Αντιστοιχιών και η Θεματική Ανάλυση Περιεχομένου. Τα πορίσματα της εν λόγω μελέτης έχουν εφαρμογή στην επιστήμη της Διδακτικής του Μαθήματος των Θρησκευτικών καθότι αφορούν στην ύλη και στο περιεχόμενο του εν λόγω μαθήματος.